

Maria Heldak, Beata Raszka

Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY W ZAKRESIE ROZWOJU TURYSTYKI NA TLE POLITYKI REGIONU

Streszczenie: W pracy ukazano zależność systemu planowania przestrzennego na poziomie województwa i gminy na tle zapisów polityki przestrzennej odnoszących się do rozwoju turystyki. Podstawowym celem polityki przestrzennej jest zapewnienie ładu przestrzennego poprzez ład społeczny, ład kulturowy, ład ekonomiczny i ekologiczny, a także stworzenie dogodnych warunków do rozwoju terytorium i wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju. W pracy przeanalizowano zapisy polityki przestrzennej sformułowanej dla gminy Bukowina Tatrzańska w zakresie turystyki, w kontekście zapisów polityki przyjętej w tym zakresie dla województwa małopolskiego.

Słowa kluczowe: polityka przestrzenna, rozwój turystyki.

1. Wstęp

Czynniki determinujące rozwój turystyki na obszarach wiejskich można podzielić najogólniej na uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne. Przez uwarunkowania wewnętrzne należy rozumieć specjalne walory regionu i ograniczenia, które mogą być wynikiem: położenia geograficznego, stanu wyposażenia w infrastrukturę techniczną, stanu środowiska przyrodniczego, walorów kulturowych czy też kondycji finansowej gmin. Istotnym czynnikiem rozwoju pozostaje także aktywność władz i społeczności lokalnej [Heldak, Raszka 2010, s. 84, za: Więckowicz 2000]. Uwarunkowania zewnętrzne są kształtowane m.in. przez trendy rozwojowe, procesy w decydujący sposób wpływające na ekonomikę, popyt na usługi, uwarunkowania prawne oraz dokumenty planistyczne [Heldak, Raszka 2010, s. 84]. Zarówno aktywność władz lokalnych, jak i dokumenty planistyczne wpływają na kształtowanie polityki przestrzennej gminy i regionu.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, opracowania planistyczne sporządza się na trzech różnych poziomach podziału administracyjnego: dla kraju, województwa i dla gminy. Polityka przestrzenna określana jest na poziomie kraju w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, na poziomie województwa w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, a na poziomie gminy w studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego gminy. Jest ona jednym z elementów polityki rozwoju realizującej cele ekologiczne, społeczne i ekonomiczne (obok polityki przestrzennej wyróżniamy politykę społeczną i politykę gospodarczą). Podstawowym celem polityki przestrzennej jest zapewnienie ładu przestrzennego poprzez ład społeczny, ład kulturowy, ład ekonomiczny i ekologiczny, a także stworzenie dogodnych warunków do rozwoju terytorium i wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju.

Utworzony w Polsce w 1999 r. samorząd województwa stał się podmiotem prowadzenia polityki rozwoju regionalnego, a co za tym idzie – prowadzenia umożliwiającej rozwój polityki przestrzennej w regionie. Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie należy do zadań samorządu województwa [Cymerman 2009, s. 149]. Poza planem zagospodarowania przestrzennego samorząd województwa sporządza analizy, studia, koncepcje i programy związane z zagospodarowaniem przestrzennym opracowywane w odniesieniu do podejmowanych zadań. Plan stworzony dla województwa stanowi łącznik między planowaniem przestrzennym na poziomie kraju i planowaniem na poziomie lokalnym. Zarówno plan województwa, jak i studium sporządzone dla gminy nie tworzą zobowiązań prawnych wykraczających poza układ administracji publicznej. Nie stanowią zatem podstawy materialno-prawnej do podejmowania jednostkowych decyzji administracyjnych w sprawach zagospodarowania przestrzennego. Realizacja polityki przestrzennej rządu i województwa polega na wprowadzaniu ponadlokalnych zadań celu publicznego do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Związki między planem województwa a miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego są pośrednie – przez studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz poprzez negocjacje na temat warunków wprowadzenia zadań ponadlokalnych realizujących cele publiczne do miejscowych planów [Cymerman 2009, s. 151]. Z kolei studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy musi uwzględniać ustalenia zawarte w strategii rozwoju gminy (o ile takie opracowanie jest sporządzone dla gminy) i ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Miejsce i znaczenie zagospodarowania turystycznego w studium nie jest określone ustawowo, musi jednak wynikać z rzetelnej waloryzacji zasobów turystycznych gminy, umożliwiającej wyodrębnienie aktualnych i przyszłych walorów turystycznych, na których można oprzeć rozwój funkcji turystycznej w gminie [Meyer 2008, s. 126].

Celem niniejszej pracy jest ukazanie zależności systemu planowania przestrzennego na poziomie województwa i gminy na tle zapisów polityki przestrzennej odnoszących się do rozwoju turystyki. W pracy przeanalizowano zapisy polityki przestrzennej sformułowanej dla wybranej gminy w zakresie turystyki, w kontekście zapisów polityki przyjętej w tym zakresie dla województwa. Do analizy wybrano większą gminę Bukowina Tatrzańska położoną w woj. małopolskim.

2. Polityka przestrzenna gminy Bukowina Tatrzańska w zakresie turystyki na tle polityki regionu

Potencjał środowiska przyrodniczego i zasoby kulturowe wpływają na szereg decyzji przestrzennych w regionie. W badaniach nad atrakcyjnością środowiska dla rozwoju turystyki, kładących szczególny nacisk na problemy ekorozwoju wsi oraz zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, najczęściej wymienianymi czynnikami warunkującymi jej rozwój są walory przyrodniczo-kulturowe gminy (regionu). Owe zespoły cech zajmują szczególne miejsce w dokumentach planistycznych formułujących politykę przestrzenną na poziomie regionalnym i na poziomie lokalnym – stąd tak istotne jest podjęcie tej problematyki. Potwierdza to Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego, przyjęty Uchwałą nr XV/174/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 22 grudnia 2003 r., w którym zagadnienia te zajmują szczególne miejsce w części dokumentu dotyczącej uwarunkowań rozwoju. Rozpoznane walory środowiska przyrodniczego i kulturowego w ww. dokumencie wskazują na dużą atrakcyjność regionu Małopolski dla rozwoju turystyki. Liczne atrakcje powodują, że województwo jest najchętniej odwiedzane w Polsce przez turystów krajowych i zagranicznych [Zakrzewska-Półtorak 2010, s. 160].

Małopolska to region o największej liczbie zabytków w Polsce, region wielkiego dziedzictwa kulturowego, pielęgnowanych tradycji i urozmaiconych warunków naturalnych. Dzięki tym walorom jest obszarem bardzo atrakcyjnym turystycznie i rekreacyjnie [Plan Zagospodarowania Przestrzennego... 2003, t. 1, s. 51]. Szczególnie wyróżnia się południowa część województwa. Warunki geograficzne i klimatyczne umożliwiają stworzenie całorocznej oferty turystyczno-rekreacyjnej. Dodatkowo zagospodarowanie turystyczne obszarów podgórskich oraz bogata oferta noclegowa zachęcają do korzystania z oferty turystycznej. Zima stwarza ponadto warunki do uprawiania narciarstwa zjazdowego i biegowego. W kierunkach rozwoju turystyki, w rozdziale: Turystyka i agroturystyka, wskazano że wiodącymi formami turystyki i wypoczynku będą turystyka przyrodnicza, turystyka kulturowo-etniczna, turystyka kwalifikowana, agroturystyka, turystyka transgraniczna i międzynarodowa.

Wszystkie z wymienionych form turystyki można rozwijać na terenie gminy Bukowina Tatrzańska. Zgodnie z zapisami Planu [Plan Zagospodarowania Przestrzennego... 2003, t. 2, s. 51] turystyka przyrodnicza (piesza, rowerowa, konna, narciarska, kajakowa itp.) powinna być rozwijana na bazie parków narodowych i krajobrazowych, rezerwatów przyrody, pomników przyrody i muzeów przyrodniczych powiązanych z tymi obszarami. Obszary szczególnie atrakcyjne dla rozwoju takiej formy turystyki to m.in. obrzeża Tatrzańskiego Parku Narodowego, gdzie położona jest gmina Bukowina Tatrzańska. Podobnie dla turystyki kulturowo-etnicznej (piesza, rowerowa, konna, kajakowa i motorowa), rozwijanej na bazie walorów kulturowych województwa, obszar gminy Bukowina Tatrzańska wydaje się jak najbardziej predysponowany. Pozostałe rodzaje turystyki, w tym turystyka kwalifikowana, agro-

turystyka, turystyka transgraniczna i międzynarodowa, także mogą być rozwijane na terenie gminy.

Wśród wielkoprzestrzennych obszarów funkcjonalnych, wskazanych w kierunkach rozwoju województwa, część południową województwa zdefiniowano jako „Obszar aktywizacji i promocji produktu turystycznego Małopolski Południowej”. Przedmiotowy rejon obejmuje swoim zasięgiem nie tylko analizowaną gminę, ale także inne, stojące u progu przekształceń funkcjonalnych w kierunku rozwoju turystyki. Dla tego obszaru konieczne będzie podjęcie szeregu działań służących rozwiązywaniu istniejących konfliktów i zapobieganiu potencjalnym oraz zmierzających do aktywizacji społeczności regionu i promocji oferowanego produktu turystycznego. Wśród wskazanych działań znalazło się wspieranie rozwoju wszelkich form turystyki niekolidujących z wymogami ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego na tym obszarze oraz aktywny udział w rozwiązywaniu konfliktów wynikających z kolizji lokalizacyjnych obiektów i form zagospodarowania turystycznego mogących wpływać na stan środowiska i krajobraz z wymogami ich ochrony [*Plan Zagospodarowania Przestrzennego...* 2003, t. 2, s. 60]. Cele te można osiągnąć poprzez formułowanie polityki przestrzennej na terenie gminy.

Trudno nie dostrzec powiązań rozwoju turystyki z rozwojem gospodarczym województwa. Kierunki rozwoju sfery gospodarczej regionu wskazują na wykorzystanie możliwości i szans tkwiących w zagospodarowaniu przestrzennym. Walory środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz aktualny stan zainwestowania są podstawą do dalszych działań w zakresie zagospodarowywania przestrzeni województwa właśnie poprzez właściwe wykorzystanie potencjału tkwiącego w obecnym zainwestowaniu.

Wspomniane walory stanowią jeden z ważniejszych elementów decydujących o przewadze konkurencyjności województwa w zakresie atrakcyjności lokalizacyjnej działalności gospodarczej oraz rozwoju turystyki. W celu poprawy wykorzystania walorów przyrodniczych i zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu należy podjąć działania zmierzające do [*Plan Zagospodarowania Przestrzennego...* 2003, t. 2, s. 65]:

- poprawy dostępności komunikacyjnej miejsc o dużych walorach turystycznych, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów górskich, poprzez modernizację i rozbudowę dróg oraz zwiększenie efektywności wykorzystania sieci kolejowej,
- zwiększenia atrakcyjności turystycznej poprzez rozbudowę i podwyższenie standardu bazy noclegowej oraz urządzeń towarzyszących obsłudze ruchu turystycznego,
- prowadzenia polityki ograniczającej rozwój działalności gospodarczej mogącej stanowić zagrożenie dla walorów przyrodniczo-kulturowych obszarów turystycznych,
- dbałości o istniejące zasoby dziedzictwa kulturowego poprzez poprawę stanu technicznego oraz właściwe zagospodarowanie ich otoczenia,

- promocji obszarów atrakcyjnych turystycznie i rozbudowy sieci informacji turystycznej.

Dokument studium określający politykę przestrzenną gminy Bukowina Tatrzańska uchwalono 11 grudnia 1998 r. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bukowina Tatrzańska*, zgodnie z przepisami prawa, obejmuje obszar całej gminy w jej granicach administracyjnych. Z uwagi na duże zainteresowanie nowymi terenami inwestycyjnymi oraz zmiany w przepisach prawnych władze gminy podjęły decyzje o dokonywaniu zmian dokumentu w obrębie poszczególnych wsi. Począwszy od 2004 r., sporządzano zmiany studium kolejno dla wsi Białka Tatrzańska, Czarna Góra, Jurgów, Rzepiska, a obecnie sporządzana jest zmiana studium dla wsi Groń – Leśnica. Na potrzeby podjętych badań przeanalizowano zapisy ww. dokumentów sporządzonych po uchwaleniu Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego w kontekście przyjętej polityki zmierzającej do rozwoju turystyki w regionie. Wyniki analizy zestawiono w tab. 1.

Tabela 1. Polityka przestrzenna Małopolski a polityka gminy Bukowina Tatrzańska w zakresie rozwoju turystyki

Lp.	Dokumenty planistyczne określające politykę przestrzenną:		Stopień powiązania formułowanej polityki przestrzennej gminy z polityką regionu
	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego	Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bukowina Tatrzańska dla obszaru wsi: Białka Tatr., Czarna Góra, Jurgów, Rzepiska	
1	2	3	4
1	Kierunki rozwoju turystyki:		
1.1	Wskazano do rozwijania w regionie wiodące formy turystyki i wypoczynku (turystyka przyrodnicza, turystyka kulturowo-etniczna, turystyka kwalifikowana, agroturystyka, turystyka transgraniczna i międzynarodowa)	Przewiduje się wzmoczony rozwój usług sportu i rekreacji na całym obszarze gminy. Zakłada się, że rekreacja będzie główną funkcją gminy o znaczeniu ponadlokalnym. Ze względu na sprzyjające warunki do uprawiania narciarstwa rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej przewiduje się głównie we wsiach: Bukowina Tatr., Białka Tatr., Rzepiska, Czarna Góra Zagóra i Jurgów. Wzdłuż rzeki Białki dopuszcza się rozwój sportów wodnych, o ile nie stanowią zagrożenia dla projektowanego rezerwatu. Zakłada się także aktywny rozwój sportów konnych i rowerowych.	W dokumentach operowano różnym nazewnictwem form turystyki
2	Kierunki rozwoju obszarów funkcjonalnych:		
2.1	Wskazano „Obszar aktywizacji i promocji produktu turystycznego Małopolski Południowej”	Pod względem funkcjonalno-przestrzennym gminę podzielono na: – strefę południową obejmującą obszar w granicach TPN oraz wieś Brzegi podporządkowane funkcjom ochronnym, – strefę środkową obejmującą wsie: Bukowi-	W polityce przestrzennej gminy nastąpiło dalsze uszczegółowienie podziału w obrębie gminy

Tabela 1, cd.

1	2	3	4
2.1		na Tatr., Białka Tatr., Czarna Góra, Jurgów, Rzepiska, o dominującej funkcji rekreacyjnej opartej głównie na narciarstwie i wypoczynku pobytowym, – strefę północną obejmującą wsie: Groń, Leśnica i północną część Białki Tatrzańskiej o dominującej funkcji rolniczej	
2.2	Podjęcie szeregu działań służących rozwiązywaniu istniejących konfliktów i zapobieganiu potencjalnym	-	W polityce przestrzennej gminy nie poruszono zagadnienia produktu turystycznego gminy
2.3	Aktywizacja społeczności regionu i promocji oferowanego produktu turystycznego	Przygraniczne położenie gminy oraz powiązania przestrzenne w regionie sprzyjają rozwojowi wzajemnych stosunków sąsiedzkich i organizowaniu wspólnych imprez sportowych nie tylko na skalę regionalną, ale również o charakterze międzynarodowym. Należy dążyć do pełnej integracji społeczności lokalnych w celu dalszej, kompleksowej aktywizacji zarówno gminy, jak i całego regionu	W polityce przestrzennej gminy uwzględniono zagadnienia aktywizacji społecznej, nie poruszono promocji oferowanego produktu turystycznego
3	Kierunki rozwoju sfery gospodarczej – wykorzystanie możliwości i szans tkwiących w zagospodarowaniu przestrzennym		
3.1	Poprawa dostępności komunikacyjnej miejsc o dużych walorach turystycznych, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów górskich, poprzez modernizację i rozbudowę dróg	W PZP Województwa Małopolskiego droga krajowa nr 49 została zakwalifikowana jako „ważniejszy korytarz transportowy”. Docelowo ma stanowić ważny szlak komunikacyjny obsługi ruchu turystycznego, zwłaszcza w kontekście przeniesienia przejścia granicznego z Lysej Polany do Jurgowa. Wycofano się z koncepcji realizacji planowanej obwodnicy wsi Białka Tatrzańska w ciągu drogi krajowej. W miejsce planowanej obwodnicy wsi zaplanowano realizację drogi gminnej niższej klasy	W polityce przestrzennej gminy uwzględniono zapisy PZP Województwa Małopolskiego. Po stosownych uzgodnieniach zrezygnowano z realizacji obwodnicy Białki Tatrzańskiej jako drogi krajowej
3.2	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej poprzez rozbudowę i podwyższenie standardu bazy noclegowej oraz urządzeń towarzyszących obsłudze ruchu turystycznego	Przewiduje się dalszy rozwój bazy noclegowej w oparciu o prywatne pensjonaty i istniejące ośrodki wypoczynkowe. Dąży się do polepszenia jakości usług turystycznych poprzez ciągłą modernizację bazy noclegowej. Przewiduje się rozwój bazy wypoczynkowej w niedoinwestowanej w tym zakresie, północnej części gminy. Wyklucza się budowę obiektów wielkokubaturowych i nie harmonizujących z otoczeniem	W polityce przestrzennej gminy uwzględniono zapisy PZP Województwa Małopolskiego

1	2	3	4
3.3	Prowadzenie polityki ograniczającej rozwój działalności gospodarczej mogącej stanowić zagrożenie dla walorów przyrodniczo-kulturowych obszarów turystycznych	W Studium... wskazano miejsca rozwoju usług sportu i rekreacji, biorąc pod uwagę tereny i obiekty chronione, w tym m.in. ciągi ekologiczne	Polityka gminy uwzględnia ochronę terenów i obiektów podlegających ochronie
3.4	Dbalność o istniejące zasoby dziedzictwa kulturowego poprzez poprawę stanu technicznego i właściwe zagospodarowanie ich otoczenia	Wyznaczono strefy ochrony krajobrazu kulturowego, dokonując ich wydzielenia oraz formułując odpowiednie ustalenia. Uwzględniono ochronę obiektów wpisanych do rejestru zabytków	W polityce gminy brak odniesienia do właściwego zagospodarowania otoczenia obiektów cennych kulturowo
3.5	Promocja obszarów atrakcyjnych turystycznie i rozbudowa sieci informacji turystycznej	-	W polityce gminy brak odniesienia do turystyki i promocji gminy

Źródło: opracowanie na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego oraz Zmian Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bukowina Tatrzańska dla obszaru wsi Białka Tatrzańska, Czarna Góra, Jurgów i Rzepiska.

Zestawienie wskazuje na pewną kontynuację regionalnej polityki przestrzennej w polityce formułowanej na poziomie gminy. Zapisy władz lokalnych odnośnie do dalszych kierunków rozwoju dotyczących rozwoju turystyki w wielu kwestiach zostały uszczegółowione na poziomie gminy. Dotyczy to m.in. podziału funkcjonalno-przestrzennego oraz środków zmierzających do wykorzystania możliwości i szans tkwiących w zagospodarowaniu przestrzennym. Wprost przeniesiono zapisy dotyczące drogi krajowej nr 49, zmieniono jednak klasyfikację projektowanego obejścia wsi Białka Tatrzańska po dokonaniu stosownych uzgodnień. Z rozwojem turystyki wiąże się wiele zagadnień poruszanych w analizowanych dokumentach planistycznych. W gminie Bukowina Tatrzańska funkcja turystyczna zaczyna dominować nad obecną tutaj niegdyś także funkcją rolniczą. Funkcji turystycznej podporządkowany jest rozwój społeczno-gospodarczy, a także rozwój przestrzenny miejscowości. Stąd polityki przestrzennej w zakresie rozwoju turystyki nie można analizować tylko przez pryzmat wskazanych dla niej dalszych kierunków rozwoju, ale w ujęciu szerszym. Rozwój turystyki, tak w gminie, jak i w regionie, wymusza zatem podjęcie wielu działań na różnych polach.

3. Wnioski

Przeprowadzona analiza ujawniła, że polityka lokalna gminy Bukowina Tatrzańska w pewnym stopniu opiera się na polityce regionalnej. Polityka sformułowana dla województwa pokazała, że turystyka stanowi ważny element rozwoju gospodarczego regionu. Rozwój gospodarczy części południowej województwa, w tym Podhala, jest wręcz uzależniony od działalności turystycznej. Szczególne predyspozycje gminy decydują o dużej skali zjawiska, czego wyrazem jest zarówno liczba przyjezdnych (turystów), jak i wydłużający się czas oferty turystycznej (sezon turystyczny).

Wielkość ruchu turystycznego i konieczność jego obsługi powodują eliminowanie z przestrzeni ekonomicznej funkcji niezwiązanych z turystyką, a im jest ich mniej, tym większy jest wpływ turystyki na funkcjonowanie systemu społeczno-ekonomicznego [Meyer 2008, s. 147]. Taki proces obserwowany w gminie Bukowina Tatrzańska ma odzwierciedlenie w sformułowanej polityce przestrzennej gminy, która w znacznej części ukierunkowana jest na rozwój turystyki w gminie.

Literatura

- Cymerman R. (red.), *Podstawy planowania przestrzennego i projektowania urbanistycznego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2009.
- Dubel K., *Zagadnienia ekorozwoju terenów wiejskich w strategii rozwoju gmin*, IX Ogólnopolskie Forum „Ekologia Wsi”, Centrum Edukacji Ekologicznej Wsi, Krosno-Solina 1999, s. 3-7.
- Heldak M., Raszka B., *Uwarunkowania rozwoju turystyki na przykładzie wsi podhalańskich*, [w:] *Potencjał turystyczny, Zagadnienia przestrzenne*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 590, Ekonomiczne Problemy Usług nr 52, Szczecin 2010, s. 83-94.
- Meyer B., *Kształtowanie układów przestrzenno-funkcjonalnych przez turystykę*, Uniwersytet Szczeciński, Rozprawy i Studia t. (DCCL) 676, Szczecin 2008.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego*, Uchwała nr XV/174/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 22 grudnia 2003 r.
- Więckowicz Z., *Rozwój wielofunkcyjny wsi w makroregionie południowo-zachodnim na przykładzie wsi dolnośląskiej. Tezy wystąpień na konferencji, Możliwości wielofunkcyjnego rozwoju wsi polskiej w początkach XXI wieku w kontekście integracji z UE – aspekty regionalne*, KPZK Polskiej Akademii Nauk, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa 2000.
- Zakrzewska-Półtorak A., *Atrakcyjność turystyczna i polityka rozwoju w województwie dolnośląskim*, [w:] S. Korenik, A. Dybała (red.), *Dylematy rozwoju lokalnego i regionalnego na początku XXI wieku*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 23, Wydawnictwo UE, Wrocław 2010, s. 156-167.
- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bukowina Tatrzańska dla obszaru obejmującego wieś Białka Tatrzańska*, Uchwała nr XXXVUU/295/2006 Rady Gminy Bukowina Tatrzańska z dnia 21 kwietnia 2006 r.
- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bukowina Tatrzańska dla obszaru obejmującego wieś Czarna Góra*, Uchwała nr XLI/330/2006 Rady Gminy Bukowina Tatrzańska z dnia 28 września 2006 r.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bukowina Tatrzańska dla obszaru obejmującego wieś Jurgów, Uchwała nr IV/23/2007 Rady Gminy Bukowina Tatrzańska z dnia 30 stycznia 2007 r.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bukowina Tatrzańska dla obszaru obejmującego wieś Rzepiska, Uchwała nr XV/102/2008 Rady Gminy Bukowina Tatrzańska z dnia 16 maja 2008 r.

SPATIAL POLICY OF A COMMUNE IN THE SCOPE OF TOURISM DEVELOPMENT IN THE LIGHT OF REGIONAL POLICY

Summary: The study shows the dependence of spatial planning system on the voivodeship and commune level in the light of provisions of the spatial policy concerning the development of tourism. Spatial development policy mainly aims at providing spatial order through social, cultural, economic and environmental order and also creating good conditions for territorial development and implementing rules for sustained development. The completion of government and voivodeship's spatial plan consists in the introduction of supralocal public tasks for local spatial development plans. In the study provisions of the spatial development policy for Bukowina Tatrzańska commune are analyzed in the area of tourism, in the context of policy adopted in this scope for Small Poland Voivodeship.